

CEZA HUKUKU KURALLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI

Zaman bakımından uygulama

TCK Madde 7- (1) İşlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. **(DERHAL UYGULAMA)** İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı da kimse cezalandırılmaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. Böyle bir ceza veya güvenlik tedbiri hükmolunmuşsa infazı ve kanuni neticeleri kendiliğinden kalkar. **(GERİYE YÜRÜME)**

(2) Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur. **(GERİYE YÜRÜME)**

(3) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç **(GERİYE YÜRÜME)**; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır. **(DERHAL UYGULAMA)**

(4) Geçici veya süreli kanunların, yürürlükte bulundukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmasına devam edilir. **(İLERİ YÜRÜME)**

>>>Hapis cezasının ertelenmesi TCK m.51, koşullu salıverilme CGTİHK m. 107 ve tekerrür TCK m. 58<<<

SUÇ YOLU

(İnfaz tamamlandıysa lehe geri yürüme olmaz, denetimli serbestlik süresi dolunca infaz tamamlanmış sayılır!)

1. Suçun işlendiği zaman sorunu? Hareket X Netice Teorisi

Ani Suçlar, İhmalî Suçlar, Teşebbüs aşamasında kalan suçlar, Kesintisiz Suçlar, Zincirleme Suçlar

- A, B'ye ateş etti, başından vurdu, B 10 gün hastanede yaşam savaşı verdi ama kurtarılamadı.

TCK m.66/(6) Zamanaşımı, tamamlanmış suçlarda suçun işlendiği günden, **teşebbüs halinde kalan suçlarda son hareketin yapıldığı günden, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği günden, ... günden itibaren işlemeye başlar.**

2. Ne tür bir kanun maddesi olduğu sorunu?

Ceza muhakemesi, İnfaz hükmü mü? Maddi Ceza Hukukuna mı ilişkin? Karma müesseseler (şikayet, uzlaştırma vb.)

3. Hangi kanun lehe sorunu?

5252 Sayılı TÜRK CEZA KANUNUNUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUN

Lehe olan hükümlerin uygulanmasında usul

Madde 9- (1) ...

(3) Lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle belirlenir.

a. Ahmet 12.04.2010 tarihinde komşusuna ait olan bir mağazadan iki adet dizüstü bilgisayar çalar ve yürütülen soruşturma kapsamında 22.06.2010 tarihinde yakalanır. Daha önceden de hırsızlık suçundan sabıkası bulunan Ahmet hakkında kamu davası açılır. Kovuşturma devam ederken TCK m. 58'de değişiklik yapılır. Bu değişikliğe göre; TCK m. 58/2-b'de düzenlenen ve tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için önceki suçla sonraki suç arasında geçmesi gereken sürenin azami sınırı üç yıldan beş yıla çıkarılır. Değişikliğin ardından kovuşturmayı yürüten mahkeme Ahmet hakkında mahkumiyet hükmü verirken, Ahmet'e 12.04.2010 tarihinde işlediği hırsızlık suçundan dolayı verilecek cezanın, dört yıl önce işlediği bir başka hırsızlık suçu nedeniyle tekerrür hükümlerine göre değerlendirilmesine ve mükerrirlere özgü infaz rejimi esas alınarak infaz edilmesine de karar vermiştir.

YENİ HÜKÜM ALEYHE OLDUĞU İÇİN DERHAL UYGULANAMAZ.

A, 12.10.2010 tarihinde TCK m.86/1-a,d ve 87/1-c uyarınca neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama suçundan 9 yıl hapis cezasına mahkum edilmiştir. A, hapis cezası infaz olunurken CGTİHK m.107/2 gereği 12.10.2016'da koşullu salıverileceği inancıyla infaz kurumunda iyi halli davranışlar göstermektedir. Ancak 12.05.2016'da 107/2. madde değiştirilmiş ve koşullu salıverilmesi için infaz kurumunda kalması gereken süre üçte ikiden, dokuzda yediye çıkarılmıştır. A'ya da bu durum infaz kurumu müdürünce bildirilmiş ve 12.10.2017 den önce dışarı çıkamayacağı söylenmiştir. Durumu değerlendiriniz.

Koşullu salıverilme

CGTİHK Madde 107- (1) Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar yirmidört yılını, diğer **sürelili hapis cezalarına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının üçte ikisini infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.**

b. Yağma suçundan dolayı hakkında soruşturma yapılan ve soruşturma sonunda hazırlanan iddianameyle kamu davası açılan Dursun, hiçbir duruşmaya gelmemekte ve mahkeme tarafından sorguya çekilememektedir. Kaçak konumundaki Dursun hakkında zorla getirme kararı çıkarılmasına rağmen Dursun'un müdafii Temel, CMK m. 247/3'e göre kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilecekse de daha önceden sorgusu yapılmamışsa hakkında mahkumiyet hükmü verilemeyeceğinden saklanmaya devam etmesini söyler. Ancak kovuşturma devam ederken CMK m. 247/3'de bir değişiklik yapılır ve kaçak sanıklar hakkında kovuşturma yapılabileceği gibi zorla getirme kararının yerine getirilemediği durumlarda sorgusu yapılmamış olsa bile kaçak sanık hakkında mahkumiyet de dahil her türlü hükmün verilebileceği düzenlenir.

c. Ülkede yaşanan ekonomik krizin tehlikeli boyutlara ulaşması üzerine, meclis bir yıl süreyle geçerli olmak üzere (02.07.2012 – 02.07.2013) bir kanun çıkartır ve bu kanuna göre söz konusu dönemde doğacak vergi borçlarının zamanında ödenmemesi halinde iki yıl hapis cezasına hükmedilecektir. Bir konfeksiyon mağazası işletmekte olan Turan, kanunun geçerli olduğu süre zarfında vergi borcunu zamanında ödememiş ve hakkında bir cezai takibatın yapılmaması için yurt dışına kaçmıştır. İlgili Kanun'un yürürlük süresi dolduktan (23. 10. 2013) sonra ülkeye giriş yapan Turan yakalanır ve ödemediği vergi borcu dolayısıyla iki yıl hapis cezası istemiyle hakkında kamu davası açılır. Turan ise, yargılamanın yapıldığı tarih itibarıyla söz konusu kanunun yürürlükte olmadığını dolayısıyla yargılama temelini ortadan kalktığını belirterek beraatini talep eder.

İLERİYE YÜRÜMESİ ÖRNEĞİ

Kanunlar ne zaman yürürlüğe girer?

- 1322 SK m. 3, 2018 tarih ve 703 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırıldı, 15/7/2018 tarihli 10 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi m. 7'ye göre kanunlar, CBK, ve yönetmelikler ile diğer düzenlemeler, bir yürürlük tarihi belirtilmemişse Resmi Gazete'de yayımlandığı gün.